en af dem, der see ud som en Tanke, at hos de ridderlige Svenskere findes i Stockholm Bellmans Fødested endnu den Dag i Dag; men hos os er det ligesaa naturligt, at Oehlenschlægers maatte blive nedrevet. Det maa saa være! Enhver vil indrømme, at den fremadskridende Slægt hverken kan eller bør lade sig standse af Følelser, af Veneration for det Bortgangne; men paa den anden Side er det ikke heller noget falskt Føleri, ingen Sentimentalitet, naar man kun med Ønsket om, at det dog kunde være blevet anderledes, seer Tiden og Tilfældet kræve Offeret og practiske Hensyn tilintetgjøre, hvad der var Tanken kjært

Det Billede, som vi idag bringe, fremstiller alligevel ikke heller Huset saaledes, som det var den 14de November 1779. Kun den nederste Deel var „ægte", den øvre Part derimod senere tilbygget, allerede dengang nogle af den aldersiegne Digters varmeste Beundrere forærede ham et Lithographi af Huset i dets daværende, forbedrede Skikkelse.

Da var han 68 Aar gammel, og kun to Fødselsdage til skulde han opleve. Vennernes Gave var ham dyrebar; Erindringer fra Barndom og Ungdom vaagnede klart frem, og han henkastede nogle Vers, der dog ikke offentliggjordes, førend i den fuldstændige Liebenbergske Udgave af hans Værker, efter hvilken vi aftrykke første Strophe af det for de Fleste vistnok ubekjendte Digt:

„Til mit Fødselssted paa Vesterbro".

Du ringe Huus, end stander Du,
Af faa tilbageblevet,
For bedre Bygning endnu ei
Nedrevet.

Du stander ved Alleens Port;
Og — er den sidste Vandring gjort
Bag skyggefulde Linde,
Skal hist min Grav jeg finde.

Domprovst Pehr Wieselgren.

Pehr Wieselgren.

Menneskeslægten, eller idetmindste dens dannede Deel, kan indordnes under tre Klasser: Egoister, Ideologer, og de, som ere Lidt af hver. Naar man undersøger de Personers Levnet, som have hævet sig over Hverdagsmenneskenes Jævnmaal, og i en eller anden Henseende øvet en overordentlig Indflydelse paa Samtid og Efterverden, finder man Repræsentanter for alle tre Klasser. Ofte viser det sig, at de eneste Drivfjedre til Handlinger, som have reddet et Navn fra Glemsel, vare Ærgjerrighed, Herskelyst eller Nydelsessyge; endnu oftere, at slige Egenskaber have virket sammen med ædlere Bevæggrunde; men stundom lærer man ogsaa Personer at kjende, der synes at have faaet den Opgave, at være det Sandes, det Rettes, eller det Skjønnes Stridsmænd, maaskee Martyrer, her paa Jorden.

En saadan Ideolog er Pehr Wieselgren, Sverigs ypperste geistlige Taler, de bibelske Sandheders rigtbegavede Tolk, Afholdenhedens, Sædelighedens og den christelige Kjærligheds uforfærdede og utrættelige Sagfører. For ham er den Sag, til hvilken han fra sine Ungdomsaar har viet sin Sjæls ædleste Kræfter, Alt; hvad der ellers pleier at ligge Menneskene mest paa Hjerte, træder i Baggrunden derfor. Langmodig, eftergivende og glemsom, saalænge der blot er Spørgsmaal om hans egne Interesser, saalænge Angrebene kun rettes mod hans Person, viger han ikke en Haarsbred, naar Kampen gjelder de høie Ideer, som han troer sig sendt til at bane Veien for; med sandt Heltemod, med urokkelig Standhaftighed trodser han for dem saavel Vantroens active, som Ligegyldighedens passive Modstand.

Ægeus. Statue af Vilhelm Bissen, tegnet af Chr. Deichmann.

Doctor Wieselgren blev født den 1ste October 1800, i Wieslanda, et Sogn i det sagnrige Värend. Hans Fader var Bonden Jonas Jönsson; hans Moder, Elin Ingemarsdotter, nedstammede fra en gammel Præsteslægt. Han holdtes over Daaben indsvøbt i den Skjoldmøkjortel og omslynget med det silke- og guldudsyede Skjærf, som hans Moder, ifølge den gamle Skik i hin Egn af Smaaland, indtil den Tid havde baaret — som et Minde om den Seir, en värendsk Skjoldmøhær engang havde tilkæmpet sig mod en dansk Krigerskare, der faldt ind i Landet, medens Mændene vare i Leding, fjernt i fremmede Lande.

Begge Forældrene, ligesom ogsaa Morfaderen, hans første Lærer, vare besjælede af en varm, christelig Aand, nøret ved en stadig Læsning i Bibelen, og i Barndomshjemmet lagdes Grunden til den Verdensanskuelse, som den tappre Sandhedens Kæmpe blev tro hele sit Liv igjennem. Som et Beviis paa de tidlige Indtryks Varighed skal ikkun anføres den første Anledning til hans Fjendskab mod Brændevinsdrik, et Fjendskab, som senere Studier og Erfaringer have uddannet til en bestemt Theori. Medens hans Forældre anden Juledag 1808 besøgte Kirken, havde den Tjenestekarl, til hvis Opsyn han var betroet, trods hans haardnakkede Modstand, hældt en betydelig Dosis Brændevin ned i ham. Den otteaarige Dreng følte strax Ildebefindende, og da Kirkegængerne i det Samme hørtes komme hjem, bar Karlen ham ud og lagde ham mellem to Snedriver, for at dølge, hvor slet han havde udrettet sin Bestilling. „Da han kom tilbage," fortæller Wieselgren, „var jeg atter ved fuld Bevidsthed, og saae gule Huller i Sneen. Jeg havde nu gjennemgaaet den Schreiberske Cur og fik en Modbydelighed for Spirituosa, som senere under Navn af Afholdenhedsfanatisme har forstyrret mange af mine Samtidiges Tankeløshed."

Da Wieselgren var otte Aar, havde han første Gang gjennemlæst Bibelen. To Aar derefter skrev han, efter sin Moders Begjering, en Prædiken og et lille Hefte Psalmer. Naboer og Frænder paastode naturligviis, at den usædvanlige Dreng burde „studere til Præst", og dette begyndte, da Sognets Medtjener tog sig fore at undervise ham i det latinske Sprogs Begyndelsesgrunde, mod at Wieselgren lærte hans Søn at læse indenad. „Ligesfra den Tid," skriver han, „har jeg været Børnelærer".

I Aaret 1811 optoges han i Wexiø Skole, hvor han ikke blot gjorde hastige Fremskridt i Lærefagene, men ogsaa, i Forening med ligesindede Kammerater, fortsatte de Andagtsøvelser, der vare blevne ham en Sjælens Trang. Med sit syttende Aar begyndte han at prædike, og allerede to Aar derefter extemporerede han. Han blev i 1820 Student i Lund, og nu drak han dybere og dybere af Visdommens Kilde, uden dog at kunne faae sin Tørst slukket. Det var da i Særdeleshed Historien, som fængslede den aandrige Ynglings Hu, og hans Forskelyst begunstigedes ved tilfældige Omstændigheder i en ganske usædvanlig Grad. Excellencen Grev J. De la Gardie betroede ham Ordningen af sin store og værdifulde Haandskriftsamling, og overdrog ham Gjennemsynet af en Mængde Breve og Optegnelser,